

Jamańska rozgrywka

19 lipca 2015

TVP Info opublikowała newsa o spektakularnie brzmiącym tytule: „Polska za 100 mln zł przejęła kontrolę nad Jamałem. Za plecami Rosjan”. Polska w rzeczywistości nie przejęła kontroli nad Jamałem, a jedynie nad udziałami Gudzowatego w polsko-rosyjskiej spółce EuroPolGaz zarządzającej polskim odcinkiem gazociągu (wcześniej było tak, że Polska i Rosja miały po 48% udziałów a Gudzowaty 4%). Przy czym operacja ta nie oznacza, że Polska rządzi tą spółką. Pomimo posiadania 52% udziałów Gazprom i tak zachowa 50% w zarządzie i radzie nadzorczej, bo taki był układ w 2010.

Kontrola nad EuroPolGazem była szczególnie istotna dwa lata temu. Już wówczas Gudzowaty planował oddać PGNiGowi kontrolę nad swoimi udziałami (za znacznie wyższą kwotę niż 100 mln zł!), lecz niespodziewanie zmarł. Dwa miesiące później wybuchła afera ze sławetnym memorandum między Gazpromem a EuroPolGazem w sprawie budowy „antyukraińskiego” gazociągu Jamał II. Wyglądało to tak jakby Rosja dogadała się bez wiedzy i zgody premiera (czyli pewnie bez błogosławieństwa Niemiec).

Dlaczego zatem dopiero 2,5 roku od zejścia Gudzowatego rozstrzygnęły się losy jego udziałów? Być może kluczową jest tutaj informacja, którą podano miesiąc temu: europejskie koncerny energetyczne podczas Międzynarodowego Forum Gospodarczego w Petersburgu zawarły memorandum „antyukraińskie” z Gazpromem o dwukrotnej rozbudowie NordStream. Memorandum o zamiarze budowy dwóch nowych nitek gazociągu z rosyjskim gigantem gazowym Gazprom podpisały: niemiecki koncern energetyczny E.ON, austriacki OMV i brytyjsko-holenderski Shell.

Rosja więc wybuduje gazociąg „antyukraiński”, tylko nie w oparciu o EuroPolGaz i Polskę, lecz w oparciu o trójporozumienie zachodnioeuropejskie. Po rozbudowie

NordStreamu będzie on mógł tłoczyć 110 mld m³ gazu. Od 2020 rosyjski gaz będzie omijał tak czy inaczej Ukrainę, lecz interes na tym robi Europa Zachodnia a nie Środkowa. Jamał przestanie być tak strategiczny jak obecnie.

Dla nas to podwójnie zła wiadomość, gdyż nie tylko degraduje to strategiczną rolę Polski, to na dodatek rury te ograniczają rozwój polskich portów. Oficjalne otwarcie budowy Gazociągu Północnego miało miejsce 9 kwietnia 2010. Został przy tym tak zbudowany, że będzie ograniczał wpływanie do Świnoujścia, gdzie ma zostać otwarty gazoport, tankowców o większym tonażu. Jeśli Polska nie dopilnuje tak jak w przypadku pierwszych dwóch rur budowy kolejnych dwóch, to ponownie mogą one uderzyć w funkcjonowanie świnoujskiego gazoportu.

Niestety utrudnia to niezrozumiałe przewlekane ukończenia tej strategicznej inwestycji polskiej. Miała ona zostać ukończona w roku ukończenia budowy Gazociągu Północnego, w 2012. Od tego czasu systematycznie odsuwane jest w czasie ukończenie inwestycji.

Warto porównać naszą sytuację z Litwą, gdzie toczyła się bliźniacza rozgrywka gazowa. Niemal w tym samym czasie (kwiecień 2013) wybuchła tam identyczna afery z memorandum Gazpromu z Litwą o którym też nic nie wiedział ichniejszy premier. Litwini również postanowili zdywersyfikować swe dostawy za pomocą budowy gazoportu. Litwini później niż my rozpoczęli budowę własnego terminala, w innej technologii, ale mimo że zaczęli później, skończyli szybciej i to pozwoliło już im w tym momencie na to, by w rozmowach z dostawcami gazu, z Rosjanami negocjować stawki, które oni posiadali.

Być może zresztą informację o „przejęciu Jamału” przez Polskę rzucono społeczeństwu, by przykryć i zaasekurować fakt, że w lipcu 2015 mija kolejny termin w którym gazoport miał być ukończony.

Polska zaś wciąż boryka się z wysokimi cenami gazu. Jak

zauważa Wojciech Zubowski, biorąc pod uwagę nasze zarobki, naszą zdolność nabywczą złotych, to okazuje się, że one są o 26 proc. wyższe niż średnia dla Unii Europejskiej.

Wygląda na to, że jesteśmy obecnie rozgrywani tak przez Rosję, jak i przez Niemcy. Przy czym Rosja nie ma żadnych zobowiązań wobec Polski, Niemcy zaś są z nami we wspólnej unii. Czy można budować unię gospodarczą bez solidarności w podstawowej gospodarczo kwestii, jaką jest energetyka?

Autorstwo: Mariusz Agnosiewicz

Źródło: Racjonalista.pl

BIBLIOGRAFIA

1.

<http://www.tvp.info/20870716/polska-za-100-mln-zl-przejela-kontrolę-nad-jamalem-za-plecami-rosjan>

2.

<http://www.dw.com/pl/rosja-i-ue-planują-budować-nowych-nitek-gazociągu-północnego-po-dnie-bałtyku/a-18525709>

3.

<http://niezalezna.pl/62104-niemcy-z-rosja-rozbudują-nord-stream-koniec-marzeń-o-gazoporcie-w-swinoujściu>

4.

<http://www.radiomaryja.pl/informacje/terminal-lng-nadal-niedokończony-mija-kolejny-termin>